

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

РОДИННО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

1. Розгляньте світлини й виконайте завдання.

- А.** Що ви знаєте про представників шоу-бізнесу, зображених на світлинах?
- Б.** Чому, на вашу думку, сучасні телеведучі іноді вбираються в народні костюми?
- В.** Чи пасує їм цей одяг? Опишіть ті деталі народного одягу й прикрас, які вам сподобалися.
- Г¹.** Які переваги й недоліки має сучасний одяг, порівняно з народним, традиційним?
- Д.** Зробіть висновок, чому треба вивчати й берегти народну творчість наших предків: фольклор, традиції, звичаї, одяг та ін.

2. Прочитайте текст і розкажіть, що нового ви дізналися про фольклор.

Усна народна творчість, або фольклор (з англ. *folk-lore* — народне слово, народна мудрість) — різножанрові твори, що виникли в сиву давнину в певному середовищі й передавалися з уст в уста.

¹ У буквену переліку завдань традиційно не використовують літеру Г через графічну близькість до Г.

Авторів пісень, казок, балад і легенд здебільшого ніхто не знав. Талановиті оповідачі й співці, виконуючи фольклорні твори, уводили в них нових героїв, додавали слова, які вживаються тільки на певній території (діалектизми), іноді скорочували текст — у такий спосіб вони їх відшліфовували. З огляду на це пісні, казки, легенди й інші фольклорні жанри побутують у багатьох варіантах. Не всі твори фольклору дійшли до наших днів, адже регулярно збирати й записувати їх почали лише у XVIII–XIX ст.

Ознаки народних творів:

- усна форма творення й побутування;
- традиційність;
- колективність;
- варіантність;
- анонімність.

У фольклорі відображено національний характер, світогляд і менталітет, працю, побут і мрії українців. Отже, це явище національне.

3. Розгляньте таблицю й виконайте завдання.

Фольклорні роди		
Народна лірика	Народний епос	Народна драма
<p><i>Календарно-обрядові пісні:</i> колядки щедрівки веснянки русальні купальські жнивварські</p> <p><i>Суспільно-побутові пісні:</i> козацькі чумацькі рекрутські заробітчанські кріпацькі стрілецькі</p> <p><i>Родинно-побутові пісні:</i> про кохання про сімейне життя</p>	казки байки легенди перекази прислів'я приказки прикмети загадки	вертеп весілля народні ігри драми («Коза», «Маланка»)
Ліро-епічні твори		
думи, балади, історичні пісні		